

Volksvertegenwoordigers en bestuurders in provincies en waterschappen over hun ambt

Basismonitor Politieke Ambtsdragers 2020

Ambtsdragers over de provinciale en waterschapsdemocratie

Tevreden: Politieke ambtsdragers bij provincies en waterschappen zijn redelijk tevreden over het functioneren van de representatieve democratie in hun provincie of waterschap. Volksvertegenwoordigers (PS-leden en AB-leden) zijn daarbij minder positief dan bestuurders (GS-leden en DB-leden).

“Afhakers” betrekken: Ambtsdragers in provincies en waterschappen zijn ontevreden over wat er in hun provincie of waterschap gebeurt om ‘afhakers’ – mensen die zijn vervreemd van de politiek – weer bij de publieke zaak te betrekken.

Bestuurlijke verhoudingen en samenwerking

Interne invloedsverhoudingen: Volgens ambtsdragers van zowel provincies als waterschappen heeft GS/het DB relatief meer invloed op de besluitvorming dan PS/het AB en de ambtelijke organisatie.

Oppositie vs. coalitiefracties: Leden van niet-collegefracties (‘oppositie’) zijn kritischer over het probleemoplossend vermogen van de provincie, en minder tevreden met de taakvervulling door PS en GS. Ook kennen zij minder invloed toe aan PS ten opzichte van GS. Bij de waterschappen zijn de verschillen tussen collegefracties en niet-collegefracties kleiner.

Andere bestuurslagen: Veel ambtsdragers zijn tevreden over de samenwerking met medeoverheden, maar er is ruimte voor verbetering. Ook zijn zij van mening dat de invloed van de nationale overheid op de besluitvorming groter is dan die van de provincie of het waterschap zelf.

Ondersteuningsbehoefte

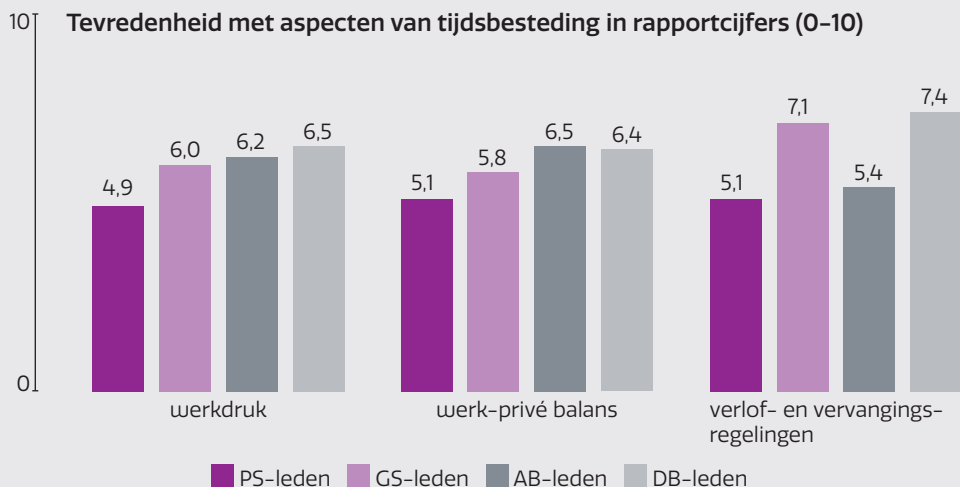
Ambtelijke ondersteuning: Politieke ambtsdragers hebben bij de uitoefening van hun ambt vooral behoefte aan ondersteuning door het ambtelijk apparaat.

Van elkaar leren: Bestuurders (GS-leden en DB-leden) geven daarnaast vooral aan behoefte te hebben aan ondersteuning in de vorm van uitwisseling van persoonlijke ervaringen en inzichten met anderen.

Tijdsbesteding

Uren: PS-leden besteden gemiddeld 22 uur per week aan hun werkzaamheden en AB-leden 12,4 uur. Voor GS-leden en DB-leden is dat respectievelijk 61,5 en 41,5 uur.

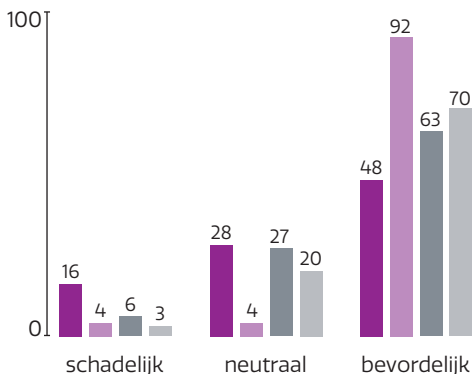
Reguliere baan en nevenfuncties: Naast hun politieke ambt besteden PS-leden gemiddeld 32,9 uur per week aan hun reguliere baan of belangrijkste bezoldigde nevenfunctie. Voor AB-leden is dat 35 uur per week. Jongere PS- en AB-leden besteden daarbij meer tijd aan werkzaamheden naast het ambt dan hun oudere ambtsgenoten.

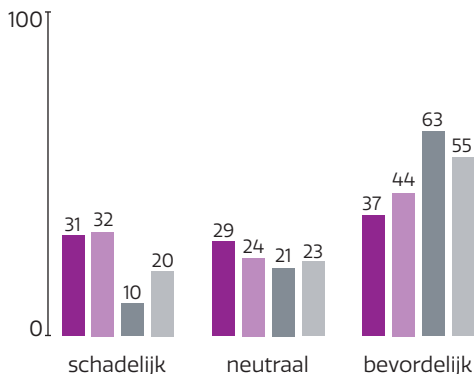
Politieke en maatschappelijke loopbanen

Opvattingen van ambtsdragers over hun loopbaanvooruitzichten binnen en buiten het openbaar bestuur

Mijn ambt is schadelijk/bevorderlijk voor mijn loopbaan binnen het openbaar bestuur

Mijn ambt is schadelijk/bevorderlijk voor mijn loopbaan buiten het openbaar bestuur

Basismonitor Politieke Ambtsdragers (BPA)

De kennis over het functioneren van de democratie in provincies en waterschappen en hoe politieke ambtsdragers dat ervaren is beperkt. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ondersteunt daarom onderzoek naar dit thema.

Dit is tweede Basismonitor Politieke Ambtsdragers. Deze editie is gericht op de ambtsopvattingen en ambtsbeleving van volksvertegenwoordigers en bestuurders in provincies en waterschappen. Ruim 350 volksvertegenwoordigers en bestuurders werkten mee aan dit onderzoek waarvan de gegevens zijn verzameld door onderzoeksbureau CentERdata.

Het onderzoek is uitgevoerd door Giedo Jansen, Bas Denters (beide Universiteit Twente) en Sabine van Zuydam (Universiteit Tilburg). De vormgeving van deze factsheet was in handen van Marieke Eijt.

Meer weten?

Het BPA-rapport is te downloaden via de kennisbank Openbaar Bestuur: www.kennisopenbaarbestuur.nl/rapporten-publicaties/basismonitor-politieke-ambtsdragers-2020/

Daar is ook het rapport van een gelijktijdig uitgevoerd onderzoek naar kiezers bij provincies en waterschappen (PWKO) beschikbaar: www.kennisopenbaarbestuur.nl/rapporten-publicaties/meer-zicht-op-het-democratisch-middenbestuur-2/

Deze tweede Basismonitor Politieke Ambtsdragers (BPA-2) bouwt voort op een vergelijkbaar onderzoek naar het gemeentelijke niveau (BPA-1). In 2020 verscheen een rapportage over achtergronden, motieven, beleving en ambtsopvattingen van gemeenteraadsleden, wethouders en burgemeesters. Beschikbaar: www.kennisopenbaarbestuur.nl/rapporten-publicaties/basismonitor-politieke-ambtsdragers-2019-raadsleden-wethouders-en-burgemeesters-over-hun-ambt/